

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesztochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odosłanie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petytowy jednozłotowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESZCZOWA, ulica Paany Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Po zajęciu Jerozolimy.

We wczorajszym „Gońcu Cz.” donosiliśmy o zajęciu przez angiłków Jerozolimy, obecnie przytaczamy z dziejów miasta Jerozolimy następujące szczegóły.

Po zajęciu Jaffy przez wojska angielskie, stała już Jerozolima ściśle związana z obecnymi wydarzeniami na teatrze wojennym. W ciągu wieków była Jerozolima wielokrotnie widownią różnych wojen, a mało z pewnością jest miast na świecie, o któreby toczyły się tak zacięte i gwałtowne walki i któreby tak często w dziejach zmieniało właścicieli jak to święte miasto.

Pierwotkowo miejscowość ta nazywała się Jebus, jako stolica Jebusynów chananajskich. Dopiero w r. 1050 przed narodzeniem Chrystusa dostało się miasto nareszcie w ręce izraelitów, po wielu poprzednich usiłowaniach nadaremnych, aby je zdobyć.

Następnie zaś król Dawid uczynił Jerozolimę stolicą i głównym miastem swego państwa. Po Dawidzie rozszerzył i upiękniał miasto król Salomon, zwłaszcza przez wzniesienie słynnej świątyni, której budowa rozpoczęta w r. 975 przed Chr., ukończona została po siedmiu latach. Następni królowie ograniczali się do tego, że uzupełniali i wzmacniali mury i utwierdzenia swej stolicy, rozpoczęte przez Salomona. Pomimo to zdobywane było miasto kilkakrotnie przez obcych najeźdźców, a także i łupione, jak np. za panowania króla Nehabama przez Syzaha króla Egiptu, później odzyskane przez Joasa, króla izraelskiego, a w r. 556 przed Chr. dostało się, po dwuletnim oblężeniu w ręce Chaldejczyków i przez króla Nabuchodonozra zupełnie zniszczone.

W r. 536 przed Chr. zaczęła się odbudowa miasta, co trwało przez 60 kilka lat, aż wykończona została ściśle według dawnych planów, przez Serubabela, Rzdrasza i Nehemjasza. Najbardziej obwarowaną częścią miasta pozostała, jak przedtem, twierdza Sjon, która została jeszcze silniej utwierdzona wówczas, kiedy Jerozolima, wraz z całym państwem babilońskim, przeszła najpierw pod panowanie Persów, następnie Macedończyków, ostatecznie zaś Syryjczyków. Ci ostatni utwierdzili miasto najsilniej.

Aż do czasów Chrystusa posiadała dzieje Jerozolimy różne przerwy w dziejach: od tej pory dopiero zdarzenia główne nabierają ściślejszych dat.

Za czasów Aleksandra W-go wynosiła liczba mieszkańców około 120 tysięcy, za czasów Chrystusa około 160 tysięcy.

Obecnie liczy Jerozolima 60 tysięcy mieszkańców. Po niewoli babilońskiej wzniosła się Jerozolima znów do dawnej świetności, a za panowania cesarzy rzymskich Wesp-

zjana i Tytusa, kiedy żydzi pokusili się nieszcześliwie o strząśnięcie tronu rzymskiego, doszło miasto ciwłowo do największego wzrostu. Po zupełnym usunięciu królów własnych, wcielona została Judea, wraz z Jerozolimą, w r. 44 po Chr. do państwa rzymskiego, jako prowincja.

Ogólne powstanie żydów, mające na celu uwolnienia się od panowania rzymskiego, zostało uśmierzone w r. 70 po Chr. za panowania ces. Tytusa. Wówczas uległa znów Jerozolima całkowitemu zburzeniu. Po jeszcze jednym powstaniu żydów, w r. 135 po Chr., zbudować kazał cesarz Hadrian na dawnym miejscu nowe miasto, które w char. cerze rzymskiej kolonii militarnej, otrzymało nazwę Aelia Capitolina, a zamieszkać było wyłącznie przez rzymian. Żydom wzbroniony był zupełnie pobyt w mieście, a na miejsce dawnej świątyni Salomona wzniesiono świątynię Jowisza Kapitolńskiego. Pod panowaniem cesarza greckiego Konstantyna W-go zostało miasto nieco upiększzone, podobnie i za ces. Justyniana, który wzniesił tu kazał pierwsze kościoły chrześcijańskie.

Jerozolima pozostawała pod panowaniem cesarstwa wschodniego aż do roku 614, kiedy ją zdobył Khorrois II, król perski. Cesarz Heraclid odzyskał ją wprawdzie w roku 628, ale już w roku 638 zdobyli miasto arabowie pod Kalifem Omarem.

W r. 1077 zajęli miasto turemeni, a w r. 1099, po zdobyciu Jerozolimy przez krzyżowców zamienione zostało tylekroć zdobywane miasto w stolicę chrześcijańskiego królestwa jerozolimskiego.

W r. 1187 odzyskali miasto Saraceni pod Saladynem, potem znów zdobyli ją krzyżowcy, ale w r. 1244 dostała się Jerozolima znów w ręce niewiernych.

W r. 1882 zdobyli miasto Mamelukowie kaukasky. Sultán turecki Selim I zdobył Jerozolimę ostatecznie. Kraj judejski ze stolicą pozostał w ręku tureków aż do r. 1833 kiedy Turcja widziała się zmuszona oddać ją, wraz z Syrią, wicekrólowi Egiptu, Bechmed Alemu.

Jednakże w r. 1844 znów powróciła pod władzę tureków.

Wywiad z Trockim.

U ministra spraw zagranicznych Rosji z ramienia bolszewitów, Bronsteina (Trockiego) zjawił się p. Henryk Korab Kucharski, literat i publicysta polski, zaś w czasie wojny korespondent paryskiego „Matin, a”. Minister przyjął go oświadczeniem, że nienawidzi polityki rządu francuskiego oraz „Matina”. Po tym uprzejmym wstępie zapewnił, że o spinie koalicji bynajmniej mu nie idzie. Wie wprawdzie, iż sprzymierzeńcy Rosji mają „twardą głowę”, ale to drobno-

stka. Poradził sobie już z Krasnowem, który „komenderował bandami Kiereńskiego, i miał również twardą głowę, a teraz siedzi pod kluczem. Jeżeli rządy ententy nie zgadzają się na manifest pokojowy bolszewików, to się poszekają — zapewnił p. Bronstein — jakich parę miesięcy, a potem załatwią się z Rosją, tak, jak oni to rozumieją.

— Wywołamy — oświadczył — olbrzymią rewolucję społeczną, e jakiej się jeszcze nikomu nie śniło. Zmiażdżymy całą burżuazję. Wywołaszemy wszystkie. Nietylko ziemię, lecz kapitały i nieruchomości. Nie mogą zgnieść kapitalizmu na całym świecie, zgnieciem go przynajmniej radykalnie u siebie i zapoczątkujemy nową erę w gospodarstwie światowym. Wiem dobrze, że przeciwko nam mogą stanąć wszystkie rządy. Wiem, że mogą Japonię na kark nam sprowadzić. Ale Rosja przez rewolucję stanie się potęgą, której nic nie zmoże. Nowy duch wstąpił w masę. Spójrzno pan na naszych „krasnogwardiejców“ (Czerwona Gwardja). Jak oni się biją. Lepszego wojska niema na świecie.

Po chwili wszedł do gabinetu najnowszego władcy Rosji, Lenina.

— No — rzekł — prasa francuska zapewne w tej chwili pisze, że zgraja bandytów opanowała Petersburg. Ale niebawem przekonają się wszyscy, że jesteśmy potęgą, z którą cały świat liczyć się musi...

WOJNA.

Komunikaty niemieckie.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 12 grudnia:

Zachodni plac boja.

Działalność bojowa pozostawała w umiarkowanych granicach.

W listopadzie straty nieprzyjacielskich powietrznych sił bojowych na frontach niemieckich wynoszą 22 balony na uwięzi i 205 samolotów, z których 85 runęło po naszej stronie frontu, zaś pozostałe, jak widocznym było, po tamtej stronie stanowią nieprzyjacielskich.

Mysy utraciły w walce 60 samolotów i 2 balony na uwięzi.

Wschodni plac boja.

Nic szczególnego.

Front macedoński.

Zadne większe działanie wojenne.

Włoski teren walk.

W poszczególnych odcinkach między Brentą a Piawę wywiązały się miejscowe walki, w których wzięliśmy jeńców.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Echa wzięcia Jerozolimy.

AMSTERDAM, 13 | 12. Biuro Reutersa donosi z Londynu: Wraz z wzięciem twierdzy jerozolimskiej ujawniły się problemy o wielkim znaczeniu międzynarodowym. Jerozolima została wzięta przez armję angielską, przy pomocy wojsk francuskich i włoskich.

Kraży pogłoska, że gen. Allenby obsadzi tam angielskiego gubernatora wojskowego. A zatem nad Jerozolimą będzie powiewała flaga angielska, podczas gdy jednocześnie flagi Francji i Włoch będą zatknięte na realnościach tych krajów, jako to: kościołach, klasztorach, itp.

Nie będą podejmowane żadne próby decydowania o przyszłym stanowisku miasta, przed ogólnym zawarciem pokoju.

O rozejm na wszystkich frontach.

WIEDEN. Urzędowo donoszą 12 b. m.: Telegram iskrowy rządu rosyjskiego z dn. 11 b. m. brzmi:

Według dodatkowych wiadomości, rządy państw koalicji oświadczyły zasadniczo swoją zgodę co do rozpoczęcia rokowań w sprawie zawieszenia broni, z tymi warunkami:

Brany jest w rachubę nie tylko nasz, ale również i ich front, a mianowicie pod warunkiem, że my ani o jedną wiorstę nie cofniemy naszych pozycji i wojskom niemieckim nie będziemy dostarczać żadnych środków żywności.

Przeciwnictwa amerykańsko-angielskie.

KOPENHAGA 13 | 12. Donoszą tu z Londynu, że projekty amerykańskie usadowienia się na stałe na wyspach Azorskich, chociaż stanowią one własność Portugalii, wywołują w całej Anglii żywe zaniepokojenie.

Bolszewik o Finlandji i Polsce.

KOPENHAGA, 13 | 12. Nowy poseł bolszewicki w Stokholmie, Worowski, oświadczył na zadane mu pytania, że jest przekonany, iż konstytuanta wesprze rząd bolszewików i wypowie się za samodzielność Finlandji i Polski.

Pokój nie jest bliski.

HAAGA, 13 | 12. Petersburski korespondent „Time’a“ donosi: Pokój nie jest jeszcze bliski, ale rząd bolszewicki zdecydowany jest zawrzeć stanowczo pokój odrębny, jeżeli jego ostatnie wezwania do naradów koalicji nie dadzą skutku.

W kwatrze głównej panuje zupełny spokój.

Japonja nie wypowie wojny Rosji.

STOKHOLM, 13—12. Poseł japoński komunikuje, że Japonja nie miała ani nie będzie miała zamiaru wypowiedzenia wojny Rosji.

Jeden z członków poselstwa zaprzeczył pogłoskę, jakoby pomiędzy Anglią a Japonją istniał układ, według którego Japonja wypowiedziała by wojnę Rosji w razie gdyby ta zawarła pokój oddzielny.

2-miljonowa armja amerykańska.

FRANKFURT n. M., 13 | 12.

„Frankfurter Ztg.“ zamieściła wazynętońską depeszę „Time’a“, według której nowe projekty amerykańskiego ministra wojny przewidują stale utrzymywanie na froncie zachodnim armji dwumiljonowej.

Chwila bieżąca.

— W Chinach w sposób widoczny wzrasta nastroj antykoalicyjny. Większość gabinetu nastrojona jest przeciwko Niemcom.

— Według wiadomości z Rosji, król i dwór rumuński zamierzają opuścić rumuńską kwaterę główną.

— W najbliższym czasie należy oczekiwać deklaracji Finlandji o zajęciu stanowiska neutralnego.

— Z Jassy donoszą, że wśród żołnierzy rosyjskich na froncie rumuń-

skim wiadomość o zawieszeniu działań wojennych spowodowała kompletne porzucenie sztandarów.

Co słychać nowego?

Ogólne zawieszenie broni na Boże Narodzenie.

Udział delegatów w otwartej już konferencji pokojowej w Chrystjanji jest bardzo liczny. Wszyscy prawie są zgodni podnoszą, iż jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia powinno w całej Europie nastąpić ogólne zawieszenie broni. Cała Skandynawia życzy sobie tego i jest gotowa do pośrednictwa w tej sprawie.

U pomoc amerykańską.

Lycńska gazeta „Progres“ donosi o niezwykle długiej konferencji pomiędzy pułkownikiem House a Clemenceau'em. Ameryka teraz dopiero zaczyna odczuwać straszny ciężar pomocy, której wymagają od niej sprzymierzeńcy. Lloyd George wystosował do prezydenta Wilsona wyraźne pytanie, kiedy Ameryka dostarczy pierwszą miljoną żołnierzy. Inne pisma francuskie zaznaczają także z naciśnięciem, że konferencja paryska powinna ostatecznie wyjaśnić sprawę pomocy amerykańskiej.

Petersburska Agencja Telegraficzna.

„B. Z. am Mittag“ donosi, że rozpoczęła na nowo swoje działanie petersburska agencja telegraficzna, która nie mogła być używana przez maksymalistów aż do dnia 4-go grudnia.

Kraków bez chleba.

„Naprzód“ krakowski donosi, że miasto od tygodnia pozbawione jest najsupełniej chleba i mąki do gotowania. Przed piekarniami gromadzą się codziennie tłumy ludności, oczekując napróżno na chleb.

Onegdaj udała się deputacja, złożona z około tysiąca kobiet do gmachu namiestnictwa przy ulicy Czystej, gdzie przedłożyła swe żale. Zapewniono ją, że w najbliższych godzinach wydane będą odpowiednie zarządzenia. Ponieważ sytuacja na przedmieściach przedstawiała się najbardziej rozpaczliwie, szef kraj. urzędu żywnościowego, gen. major hr. Lamezan zażądał, aby wydał dwa ostatnie zapasowe wagony mąki dla niektórych dzielnic.

Tego samego dnia przybyły 3 wagony mąki z Przemysła. Rzecz jasna, że tego rodzaju ilości nie zaspokoja potrzeb Wielkiego Krakowa.

Manifestacje niedzielne w stolicy.

W „Deutsche Warschauer Zeitung“ czytamy:

„Oddział niedojrzałych młodych ludzi pięci obojga, przeważnie studentów, urządził ubiegłej niedzieli demonstrację uliczną, aby tym zaczerpniętym z poprzednich czasów rewolucyjnych, środkiem polityki ulicy, wymusić uwolnienie uwięzionego w Niemczech byłego brigadiera Piłsudskiego i internowanych w Szczepiornie przeciwników przysięgi.

Manifestacja została wkrótce przez policję, przy pomocy wojskowych patroli zgniecioną, przy czem pewna liczba demonstrantów poniosła uszkodzenia ciała, podczas gdy właścicieli organizatorzy, jak poprzednio, usiłowali się przezornie trzymać w ukryciu.

Należy w interesie wprowadzonych w błąd ubolewać, że i tym razem dali się wysłać z własną szkodą, bezcelowo przez niemających skrupułów podlegaczy.

Środki urzędowych władz, które odciano w tak głupi sposób zmusiło do ustępstwa, wynikały z właściwego rzeczowego przekonania i krzykami na ulicy, władze niemieckie nie dadzą się powodować.

Prezentacja ministrów.

Dziś w południe w zamku, premier p. Kucharzewski przedstawi oficjalnie gabinet ministerjalny Rządzie Regencyjnej. Przysięga jednak złożona będzie przez ministrów dopiero w kilka dni później w katedrze, wespół z wyższymi urzędnikami ministerjalnymi i nosić będzie charakter religijny, różny od przyrzeczenia składanego przez urzędników ministrów sprawiedliwości i oświaty. Rota przysięgi jest dopiero opracowywana.

KRONIKA.

Organizacja rządu polskiego.

Departament wyznań i oświecenia publicznego przekształcił się już na ministerjum i minister oświaty objął zarząd swego ministerjum.

Organizacja rządu Królestwa postępować będzie szybko w tych dziedzinach, dla których grunt przygotowała T. Rada Stanu i komisja przejściowa.

Trudności nastręcać będzie samo przyjmowanie nowych gałęzi państwowych, to też potrzeba będzie pewnego czasu, zanim rząd Królestwa Polskiego w istocie posiędzie wszystkie atrybuty przekazanej mu władzy.

Zebranie Częstochowskiego Stow. Właścicieli Nieruchom.

Zarząd częstoch. Stow. właścicieli nieruchomości na zasadzie ustawy zwołuje kwartalne zebranie na niedzielę dnia 16 b. m. o godz. 3 i pół po południu do lokalu Stow. Przem.-Rzemieśniczego, ul. Panny Marii 9. Ponieważ na zebraniu tym będą rozpatrywane najżywniejsze kwestje, dotyczące realności miejskich, przeto zarząd uprasza o przybycie wszystkich właścicieli (chrześcijan) tak członków, jak i tych, którzy dotychczas członkami nie zostali.

Ze Stow. Nauczycielstwa Polskiego.

Jutro w sobotę 15 bm. o g. 6 wieczorem w lokalu gimnazjum T. O. S. (Kościuszki 19a) odbędzie się zebranie członków Stow. Naucz. Polskiego. Porządek dzienny obejmuje: odczyt p. Jana Wróblewskiego n. t. „Zadania harcerstwa“ i omówienie spraw bieżących Stowarzyszenia.

Dlaczego nie rejestrujemy strat?

Delegacja wydziału rejestracji strat kolejowych, komorowych i pocztowych, która w ub. miesiącu zawiadza oddział w Częstochowie stwierdziła, że okręg częstochowski stawiało się dotychczas względem akcji rejestracyjnej dość biernie.

Oświata w wsi.

Z inicjatywy R. Op. pow. częstochowskiego w Przystajni otwarte zostały kursy dla analfabetów.

Na kursach wykładają ks. Żor i ks. wikariusz Borek.

W ręce żydowskie.

W tych dniach przeszła w ręce żydowskie nieruchomość przy ul. Kościuszki nr. 23, należąca do pp. F. Eberta i Chochoła.

Dodać należy, że na budowę nieruchomości tej załączona została na kilka lat przed wojną najwęższe porzązka, jaką udzielił kiedykolwiek T-wo Kred. m. Częstochowy, gdyż 80 tys. rubli.

Kursy rachunkowców.

W celu doprowadzenia rachunkowości w częstochowskich stowarzy-

zaniach spożywczych do należytego poziomu; projektowane jest zorganizowanie specjalnych kursów tygodniowych w pierwszej połowie stycznia 1918 r.

Obrady nad budżetem w Radzie miejskiej.

Na 19-m w kofei posiedzeniu Rady miejskiej, które odbyło się w obecności 23 radnych i pod przewodnictwem dyr. Kondratowicza omawiano w dalszym ciągu poszczególne pozycje działu zarządu ogólnego budżetu m. Częstochowy.

Dyskusja

Pierwszy przemawiał burmistrz Bandtke-Stężyński, omawiając pozycje wynagrodzenia stałego radcy prawnego Magistratu, którego porady w bardzo częstych wypadkach są niezbędne.

R. J. Wróblewski proponował ograniczenia przemówień radnych do 5 minut, co też Rada uchwaliła.

Wobec niedostatecznego wynagrodzenia urzędników r. Wróblewski proponuje, aby ci urzędnicy, którzy otrzymują wynagrodzenie poniżej 250 mk. miesięcznie otrzymali podwyżkę w stosunku 50 procent pobieranej pensji, ci zaś, którzy otrzymują wyżej mk. 250—25 procent.

Po przemówieniach radnych L. Tempła i Nierenberga zabiera głos r. Neufeld, zaznaczając, że przy tak kolosalnym deficycie, należy robić możliwe oszczędności.

Co się zaś tyczy personelu magistrackiego, proponuje r. Neufeld, aby Magistrat przeprowadził rewizję personelu urzędników zdolnych i pracujących pozostawił na swych stanowiskach, niezdolnych zaś usunął, gdyż tacy nie tylko sami nie wiele robią, ale i kolegom przeszkadzają. Etatu urzędników powiększać nie należy, natomiast kosztem usunątych trzeba powiększyć pensje urzędnikom pracującym intensywnie.

W odpowiedzi na przemówienie r. Neufelda, komunikuje nadburmistrz dr. Marczewski, że urzędników szkodliwych w Magistracie nie znajduje, mogą być tylko mniej zdolni.

Magistrat doszedł jednak do przekonania, że należy zrobić pewne przegrupowania. Nie może jednak wyróżniać urzędnika mniej zdolnego, aby mu w dalszej karierze życiowej nie szkodził.

Przy nawale pracy, jaka jest w Magistracie nie można personelu zmniejszać, lecz należy takowy jeszcze powiększyć.

Jednocześnie prosi nadburmistrz 1) o ustalenie jednorazowego dodatku dla urzędników, którzy są źle wynagradzani, 2) o otwarcie kredytu dla radcy prawnego na pozostałe 4 miesiące roku budżetowego R. W. Sachs uważa, że wydatek na radcę prawnego, wobec tak ogromnych wydatków jest minimalny, a w każdej większej instytucji, czy to handlowej, czy miejskiej, radca prawny jest niezbędny, bezpłatnie zaś, miasto nie ma prawa korzystać z pracy ludzi, którzy z niej żyją i proponuje uchwalenie żądanej na ten cel przez Mag. sumy mk. 2592

Co do urzędników, prosi aby Rada żądane przez Mag. mk. 8000 uchwaliła, rzeczą zaś Magistratu będzie, aby ludzie ci byli odpowiedzialni i należyście pracowali.

Po przemówieniu r. L. Nieprzeckiego, J. Wekslera, J. Wróblewskiego, L. Tempła i Jarmułowicza, oraz burmistrza Bandtke-Stężyńskiego, uchwalono na wniosek r. Neufelda, pozostawić do dyspozycji Magistratu mk. 1000 na konsultacje z radcą prawnym za czas do 1-go kwietnia 1918 r.

Wniosek Magistratu w sprawie otwarcia kredytu w wysokości mk. 100,000 na opłacenie urzędników Magistratu na czas do 1-go kwietnia 1918 z których już wydatkowano mk. 88,000, po przemówieniu prezesa Kondratowicza, burmistrza Bandtke-Stężyńskiego oraz radnych W. Sachsa, Nierenberga, Jarmułowicza, Nieprzeckiego, Fogelbauma i Jastrzębskiego uchwalono większością głosów.

Następnie r. Neufeld stawia wnioski, aby wobec uchwalenia powyższych 100,000 Mk., Rada prosiła Nadburmistrza, ażeby ew. wakany na posady magistrackie były ogłaszane w pismach, aby kandydaci mogli podawać swe oferty, i jednocześnie wyraził życzenie, aby byli przyjmowani na posady kandydaci bez różnicy stanu i narodowości, który to wniosek przez Radę przyjęty został.

O koszta biurowe.

Pozycje kosztów biurowych, po przemówieniu burmistrza Bandtke-Stężyńskiego, prezesa Kondratowicza oraz r. L. Tempła, uchwalono w myśl projektu komisji fin.-budżetowej.

O koszta sądowe i procesów.

Na koszty sądowe i procesów, nie bacząc na twierdzenie burmistrza Bandtke-Stężyńskiego, który uważa, że redukcja w tym dziale jest fałszywym oszczędzeniem, dla zmniejszenia sumy wydatków w budżecie, gdyż Mag. ma kilka procesów, które będą musiały być opłacone, uchwalono według projektu kom. finans.-budżet. tylko Mk. 200 —

O porządek w mieście.

W dziale utrzymania zewnętrznego porządku w mieście, uchwalono do projektowanych przez kom. fin.-budż. Mk. 60360 asygnować dodatkowo dla profesora Mk. 864.

O zapomogę Straży Ogniej.

W sprawie projektowanego przez kom. fin.-budż. zastrzeżenia przy wypłacie zapomogi dla Straży Ogn. Ochotn. zabiera głos r. Kanczewski.

Powołując się na ustawę dla Straży Ogn. wszystkich miast Królestwa, w której powiedziano, że tylko, o ile miasto daje zapomogę w wysokości wyżej 1/3 ogólnych dochodów Straży, może ono żądać sprawozdań lub wysłać delegatów na posiedzenia zarządu, w danym jednak wypadku, zapomoga Mk. 6480 — nie przewyższa 1/3 ogólnych wydatków Straży, wobec czego, zdaniem r. Kanczewskiego, Rada tego rodzaju zastrzeżeń robić nie może. R. Zagórski uważa, że 6480 Mk., które Straż otrzymuje, jest tak wysoką sumą, że Rada ma prawo „wglądania” w to, co się z pieniędzmi tymi dzieje.

W dalszym ciągu zabierali głos jeszcze burmistrz Bandtke-Stężyński oraz radni L. Tempel i L. Nieprzecki, poczem uchwalono wypłacić Straży Ogn. Mk. 6480. — z zastrzeżeniem przez kom. finans.-budżet. podany.

Na tem posiedzenie o godz. 8-ej m. 20 zamknięto.

Dalszy ciąg obrad odbędzie się w sobotę 13 o godz. 5-ej pp. Jotte.

Gminy żydowskie.

Prasa żydowska donosi: Dotychczas prawo urządzania gmin żydowskich w Polsce jeszcze nie jest przekazane departamentowi wyznań i oświaty. Ma to nastąpić z nadchodzącym rokiem 1918.

Wybory do gmin na prowincji, jak w Częstochowie odbywały się dalszym ciągu, jedynie w Warszawie i Łodzi są odroczone.

Z teatru.

„Dookoła Miłości”, operetka Strausa.

Dookoła miłości snuła się akcja trzech aktów operetki, która spotkała się, dzięki jej wykonawcom, z żywiołowym przyjęciem publiczności, oklaskującej zawzięcie p. Cz. Celinśką, zakochaną „po uszy” w pojuncym w swej roli po amerykańsku miłość p. T. Wołowskim, którego niewymuszony humor ma już oddawać swych licznych zwolenników.

Kursy Handlowe

W. Nassalskiego

w Częstochowie,

półroczne dla obojga płci.

Informacji udziela i zapisy przyjmuje kancelarja kursów ul. Kościuszki 23 m. 3 od 3 do 4 p. p.

Zarząd sklepu współdzielczego

„DZWIGNIA”

niniejszem zawiadamia s w s y c h członków że d. 16 b. m. o godzinie 3 p. p. w lokalu sklepu ul. P. Marji 87 odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie na które zarząd za-prasza członków sklepu. 1155—

Bardzo korzystnie przedstawiła się tym, którzy jej nie widzieli w „Polskiej Krwi”, p. J. Godlewska, wdzięczna naprzemian hrabianka i kwiatarka i zgrabnie poruszająca się tym razem na scenie, niż w kontuszu, w którym artystce jest cokolwiek nie do twarzy.

Na prawdziwą pochwałę tym razem zasłużył sobie elegancki i o sympatycznej powierzchowności. p. Horzki, który stworzył „Dziś”, mogącego się podobać, pomimo swego niedołęstwa, pięci nadobnej.

P. Józefowicz, jak zwykle, zyskiwał oklaski, a wyróżnić też trzeba komicznego chwilami papcią—p. O-trembskiego.

Orkiestra grała się dzielnie, tańce w pewnych momentach, aż... za efektowne.

Głośna sprawa przebiegająca.

Skazani na śmierć.

W końcu lipca r. b. rzeźnik Herszlik Furberg z Bleszna pod Częstochową wyszedł rankiem we czwartek dn. 26 go w stronę wsi Olsztyn do ojca swego tam zamieszkałego i gdy nie wracał, jak zapowiedział, wieczorem tegoż dnia i w piątek dnia następnego, dziatwa rzeźnika wyruszyła w stronę Olsztyna w sobotę rano, pytając wszystkich napotkanych, czy nie widzieli zaginionego. W towarzystwie włosejan olsztynskich dzieci udało się do pobliskiego lasu i tam ujrzeli okropny widok.

Na ziemi między drzewami leżał zamordowany w okrutny sposób Herszlik Furberg, mając głowę obwiązaną we worek, a ręce skrepowane porwrezem.

Jak okazały oględziny odzieży trupa, zamordowanemu skradzione 600 rubli.

Sprawa przed sądem.

Wskutek poczynionych poszukiwań policyjnych i poszak, oskarżeni z o s t a l i, o współudział w morderstwie H. Furberga: Franciszek Dejniński, Andrzej Dejniński i Idzi Szewdziniński, którzy w dniu wczorajszym stanęli w Częstochowie przed ces. niem. sądem jako obwinieni.

Rozprawy sądowe trwały dzień cały, przesłuchano 28-miu świadków, wreszcie sąd złożony z przewodniczącego Suhre, prokuratora Szmida i ławników W. Sachsa i dyr. Steinigera z Blachewni wydał wyrok, następujący:

Andrzej Dejniński i Idzi Szewdziniński skazani zostali na śmierć, Franciszka Dejnińskiego sąd uniewinnił.

Ostatni występ operetki w teatrze „Paryskim”.

Dziś w piątek ostatni występ, bawiącego w naszym mieście zespołu operetkowego pod dyktando p. H. Czarnieckiego wraz z orkiestrą c. i k. austriackiego 100 pułku piechoty.

Wystawiona będzie „Królowa kinematografu”.

W przedstawieniu dzisiejszym biota udział przeć całego zespołu pp. Julja Godlewska, Cedzińska, Józefowicza, Wołowski, Józefowicz i in. **Kradzież.**

Wódrmanowi (Ogrodowa 8) skradziono różnych rzeczy na sumę mk. 3,000.

Nowe książki.

Homer — Iljads Straszni opracował A. Wróblewski. Arcydziela literatury wszechświatowej Nr. 1. — Wydawnictwo księgarni M. Arcta Warszawa 1917.

W celu popularyzowania arcydzieł literatury powszechnej księgarnia M. Arcta rozpoczęła wydawnictwo nowej, popularnej

bibliotek p. t. „Arcydziela literatury wszechświatowej”. Pierwszy tomik zawiera nieśmiertelny poemat Homera—Iliadę, którą streścił i opracował A. Wrzesień.

Dobrze pomyślana i tania biblioteczka może oddać znakomitą pomoc młodzieży oraz zaznajamiać szersze warstwy z dziełami pierwszorzędnej wartości literackiej.

Nastroj w Angli.

Niejaki Rychter informuje Polską Agencję prasową o nastrojach w Anglii. Opowiada między innymi:

„Największy antagonizm panuje względem żydów. Posadzeni o zbyt wielkie dochody wojenne, wykręcając się od służby wojskowej itd. są oni objektem różnych antysemickich objawów. Niedawno powybijano masowo w dzielnicy żydowskiej szyby, innym znów razem esoby doprowadzające wyjeżdżających do Rosji przyjęte zostały przez tłum gwizdaniem oraz zgnitymi kartoflami, kapustą itd. Rekrutacja Polaków rosyjskich poddanych dotychczas była dobrowolna, spodziewana jest jednakże w bliższej przyszłości i przymusowa. „Chcicie mieć niepodległą Polskę, to walczcie o nią” zwykli mawiać Anglicy.

Wśród mas wychodźstwa polskiego wpływy posiadają „niepodległościowcy”, którzy stanowczo wypowiadają się przeciw wystąpieniu Polaków do armji angielskiej. Za antysemickie stanowisko zostało zamknięte „Ognisko Polskie”.

Wśród sfer rządowych angielskich duże wpływy posiadają narodowi demokraci z Dmowskim na czele, którzy tu wszędzie występują i są uważani za przedstawicieli narodu polskiego.

Zbliża i zdaleka.

Pamięci poległych w Czarnym Borku.

Drużyna harcowska im. ks. Józefa Poniatowskiego w Żyrardowie, z prezesem p. Henrykiem Chrupkiem na czele, ufundowała w lesie między Żyrardowem a Jakterowem, w t zw. Czarnym Borku, piękny krzyż, poświęcony pamięci powstańców, poległych tam w r. 1863. Onegdaj odbyło się poświęcenie tego krzyża.

Tabela nieurzędowa

wygranych II Loterii Klasowej Rady Głównej Opiekuńczej.

W 8-ym dniu ciągnięcia V klasy główne wygrane padły na numery następujące:

- Mk. **250,000** na Nr. 28029.
- Mk. **4,000** na Nr. 85228.
- Mk. **3,000** na Nr. Nr. 8888 9465.
- Mk. **2,000** na Nr. Nr. 277 13063 31707.
- Mk. **1,500** na Nr.Nr. 11768 14774 17202 41851.
- Nk. **700** na Nr.Nr. 724 1504 1521 8245 5600 10100 19681 25134 26211 84480.
- Mk. **500** Nr. Nr. 2172 7941 12401 16110 20862 20985 26821 27856 29553 33899.
- Mk. **350** na Nr. Nr. 2876 3985 5985 5398 6151 6734 6828 10709 10768 10883 12042 12410 18719 13829 14173 15648 16647 16798 17204 17698 19363 20197 20585 20861 28041 23515 24207 24885 24420 24698 34715 27784 280. 0 28100 29778 82409 33098 33125 38300 34098 84679 85738 85819 87527 37653 88692 88894 88870 39256 89857 89908 41409.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od środy 12 do soboty 15 grudnia

TYLKO 4 DNII

TYLKO 4 DNII

Księżna Iza Wołkońska

Znakomity dramat sensacyjny w 6-ciu aktach, z życia arystokracji rosyjskiej w Paryżu.

W roli tytułowej słynna artystka Królewskiego Teatru w Kopenhadze **Marta Orlanda**

NAD PROGRAM:

Ptaki poławiacze ryb

Z natury

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Alojzego Salzberga.

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Zelówki.

Od 15-go grudnia r. b. Deputacja rozpoczyna wydawanie kwitów na zelówki II. serji (lit. B.) na kupon nr. VII razem z obcasami w jednym kawku krajane. Sklep (ulica Panny Marji 39 i piętro) czynny jest w poniedziałki wtorki i środy od 10-ej rano do 1-ej po poł. Przepisy dla kupna zelówek obowiązują dotychczasowe. Nabywać więc zelówki mogą osoby niezamężne po przedstawieniu zaświadczenia, legitymacji, paszportu i złożeniu kuponu nr. VII karty dla rodzin.

Rozkład przyjmowania zamówień następujący: Biuro Centralne Deputacji przyjmuje zamówienia:

W sobotę 15 grudnia od rodzin X-go okręgu	poniedziałek 17	„	„	II-go okręgu
„ wtorek 18	„	„	„	IX-go okręgu
„ środa 19	„	„	„	III-go okręgu
„ czwartek 20	„	„	„	XII-go okręgu
„ piątek 21	„	„	„	IV-go okręgu
„ sobotę 22	„	„	„	V-go okręgu
„ czwartek 27	„	„	„	I-go okręgu
„ piątek 28	„	„	„	XI-go okręgu
„ sobotę 29	„	„	„	VIII-go okręgu
„ poniedziałek 31	„	„	„	VI-go i VII okręgow.

Jedna rodzina może nabyć tylko jedną parę zelówek.

WĘGIEL.

Z powodu braku koni zwózka węgla do składów miejskich Deputacja ulega częstym przerwom co opóźnia wydawanie. Celem przyspieszenia Deputacja od dn. 15 | XII r. b. rozpoczyna wydawanie kwitów na węgiel we wszystkich biurach okręgowych, zobowiązując kupujących do odbierania węgla w głównym składzie w fabryce Peltzerów.

Niezależnie od tego odbywa się sprzedaż w składach miejskich o ile jest rozporządzalny zapas, do woli więc kupującego pozostawia się oczekiwać na dowóz węgla do składów, lub wykupić kwit w biurze okręgowym i odebrać węgiel u Peltzerów.

Kwity na węgiel ważne w ciągu dni trzech.

WĘGIEL.

Jednocześnie ze sprzedażą węgla lepszych gatunków Deputacja od 15 | XII rozpoczyna sprzedaż na kupon Nr. V karty rodzinnej po 3 korce pospółki czarnej, Kwity wydają biura okręgowe; wydawanie odbywać się będzie w składach u Peltzerów, aż do wyczerpania zapasu.

Ceny węgla w głównym składzie w fabr. Peltzerów.

Przy sprzedaży w biurach okręgowych Deputacja Żywnościowa pobiera za węgiel wydawany na kupony karty rodzinnej

- 1) za węgiel grubu lub kos. I korzec M. 6.50
- 2) za orzech I „ „ 5.40
- 3) za orzech II „ „ 4.80
- 4) za pospółkę czarną „ „ 8.90
- 5) za pospółkę brunatną „ „ 3.00

Sklep detaliczny № 12 dla okręgu 11 Ost. Grosz.

Od dn. 17 b. m. Deputacja Żywnościowa otwiera na Ostatnim Groszu w domu Tow. „Jedność” przy ul. Krakowskiej Nr. 32 w punkcie sprzedaży chleba Nr. 23 sklep detaliczny oznaczony Nr 12, gdzie oprócz chleba będą sprzedawane towary na kupony kart żywnościowych i rodzinnych.

Miejska

DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA w Częstochowie.

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10-11 3-7
Ceny przedwojenne.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie

ul. Panny Marji № 10.

Zęby sztuczne. Piombry

Wymywanie zębów

codz. ... -7 ...

Ceny bardzo przystępne.

KALENDARZE

na 1918 r. nadeszły: ścienne terminowe, kieszonkowe, biurkowe, książkowe
Prenumeraty piem krajowych i zagranicznych z odnośnikiem do domów.
Opłosażenia do piem krajowych i zagranicznych Kościuszki № 11 rog ul. P. Marji

Do Stowarzyszenia Spożywczego

„OBRONA”

nadeszły na sezon świąteczny suszone owoce, jako to: śliwki, gruszki, jabłka i t. p.

CENY PRZYSTĘPNE.

Karakufowe futro bardzo dobre do spródkania. Wiadomość w Adm. Gońca. 1143-

Złota książeczka kasy Pożycz. Ososzed Nr. 14626 1141-

Potrzebna od zaraz krawcowa zdolna do domu ul. Hubertowska 27. Zgłoszenia między 3-4 p. p. 1150-

Potrzebni monterzy i pomocnicy ul. Panny Marji 2 Landau. 1152-

Złoty kwity lombardu kasy Poż. Oszęd. № 84879, 85602, 84971. 1151-

Nowo utworzony chrześcijański skład, kupuje i sprzedaje po cenach umiarkowanych różnego rodzaju używane meble: pianina, maszyny do szycia i t. p. ul. Panny Marji № 73 obok parku przyjmuję w komis. —

Pałto damskie zimowe na ciepłej podsewos do sprzedania Wład. Teatr Paryski

Kupię 24 kresła wiedeńskie, 6 stołków składowych, stół długi, 8 okien firanek rolet z lambrekami, obrazy do udekorowania ścian, i ładny obraz Matki Boskiej, dobry plater stółowy, chodniki sprzęty do kuchni. Zgłoszenia w „Gońcu” pod Jan. 0298-

Baczność!!! Baczność!!!
NAGWIAZDKE

dodaje darmo do każdego tuszka fotografii lub pocztówek portret, zakład mój urządzony jest według najnowszych wymagań techniki. Pomimo drożyny artykułów fotograficznych ceny pozostały bez zmiany. Pierwszorzędny zakład fotograficzny p. f. „Apollo” Częstochowa ul. Panny Marji 22. 0277-